

Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry
Kauppurienkatu 33
90101 Oulu
slloulunyhdistys@gmail.com

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus
PL 86
90101 Oulu

27.4.2020

Mielipide Oulun kaupungin hakemuksesta laajentaa Sanginjoen ulkometsän alueella sijaitsevaa Isokankaan luonnonsuojelualuetta YSA112696 sekä muuttaa sen rauhoitusmääräyksiä. Dnro POPELY/628/2020.

Oulun kaupunkia on kiittäminen Sanginjoelle viimein perustettavasta laajasta luonnonsuojelualueesta, vuosien kehittelyn ja vääntöjen jälkeen. Tämän 1 127 hehtaarin yhtenäisen suojelualan perustamisesta päätettiin kaupunginvaltuustossa 29.1.2018. Kaupunki on myös toimittanut alueesta suojeluhakemuksen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle maaliskuussa 2020.

Oulun kaupunki ehdottaa alueen nimeksi Sanginjoen kansanpuistoa. Nimi on nähdäksemme sangen erikoinen. Se korostaa kyllä alueen tärkeyttä virkistysalueena, mutta ei luonnon koskemattomuutta ja itseisarvoa. Luonnon suojelemisen sijaan se antaa pikemminkin ymmärtää, että kyseessä olisi ihmisen käsittelemä puistoalue erityisesti ihmisiä varten. Nimensä mukaisesti luonnonsuojelualueet ovat olemassa kuitenkin ennen kaikkea luonnon suojelemista ja turvaamista varten. Ehdotamme nimeksi *Sanginjoen ulkometsän luonnonsuojelualuetta*. Mielestämme se parhaiten kuvaisi aluetta ja siitä ymmärtäisi selkeimmin alueen luonteen, siitäkin huolimatta, että koko ulkometsä ei sisälly alueeseen.

Perustettavalle suojelualueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma. Koska suojelu on 16-vuotisen monivaiheisen prosessin tulos, on joitakin myönnytyksiä jouduttu tekemään alueen muiden käyttömuotojen kanssa, kuten olemassa olevien metsäteiden, moottorikelkkareitin ja hirvenmetsästyksen sallimisen kanssa. Myös haitallisten vieraslajien, kuten supikoiran ja minkin, pyynti on mielestämme perusteltua. Muiden eläinten metsästys olisi hyvä kieltää. Suojelun ja alueen virkistyskäytön kehittämisen myötä kävijämäärät lisääntyvät luultavasti huomattavasti, ympäri vuoden. Tämä voi aiheuttaa ristiriitaa ja jopa vaaratilanteita hirvenmetsästyksen kanssa loppusyksyllä. Tästä tulisi neuvotella alueen eri käyttäjäryhmien kesken. Valtuuston päätökseen on kirjattu, että suojelualueella ennallistetaan vähintään 300 ha metsäkuvioita, mm. ojitettuja soita. Tämä on hyvin kannatettava asia ja se olisi hyvä kirjata suojelualan perustamisasiakirjaankin. Suojelualueella tulee sallia vain luonto-opastukseen välittömästi liittyvien rakenteiden sijoittaminen, ei esimerkiksi kaupallista luontomatkailuun liittyvää rakentamista, kuten laitureita, mökkejä,

välinevuokraamoja, kahvilaa jne. Ne voidaan sijoittaa suojeluvyöhykkeen ulkopuolelle ja kehittää esimerkiksi Loppulaa luonto-opastuksen ja -matkailun tukikohtana.

Suojelun ulkopuolelle jäi 1 442 hehtaaria Sanginjoen ulkometsää. Vaikka alueen käsittely ei olekaan varsinaisesti luonnonsuojelualueen hakemuksen asiaa, silläkin on suojelualueen metsäluonnon turvaamisen kannalta merkitystä. Myös suojellun alueen luonto säilyy sitä monimuotoisempaan – ja kehittyy entistä monimuotoisemmaksi – mitä monipuolisempaa luontoa sen ulkopuolella on. Kevyemmin käsitelty metsä suojeluvyöhykkeen vieressä toimisi puskurialueena ympärillä oleville hyvin voimaperäisesti käsitellyille yksityismaiden metsille ja soille. Myös suojelualueen laajentaminen voisi olla siten mahdollista tulevaisuudessa, jos monikäyttömetsän luontoarvoja ei tuhota. Kuten järjestöt, Oulun seudun ympäristötoimi ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus marraskuussa 2018 annetuissa lausunnoissaan totesivat, suojelualueen ulkopuolisen osan hoito- ja käyttösuunnitelma ei nyt noudata kaupunginvaltuuston päätöstä siitä, että alueen käsittelyn lähtökohdaksi olisi luonnon monimuotoisuuden ja virkistysarvojen edistäminen.

ELY kirjoitti ns. monikäyttömetsän hoito- ja käyttösuunnitelmasta mm. näin: “Analyysi luonnon monimuotoisuuden tilan ja kehittämispotentiaalin osalta puuttuu lähes kokonaan ja virkistyskäytön osaltakin rajoittuu pitkälti lyhyeen kuvaukseen nykytilasta.” Sen sijaan suunnitelluista runsaista hakkuista puhutaan paljon ja yksityiskohtaisesti. Lausuntojen perusviesti on, että suunnitelma tulisi laatia uudelleen niin, että sen lähtökohdaksi on valtuuston päätös. Mielestämme sen laatimiseen tulisi osallistua luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön asiantuntijoita. Hakkuiden ja puun kasvusta huolehtimisen sijaan tarvittaisiin ennen kaikkea luonnon ennallistamisen ja virkistysreittien kehittämisen suunnitelmaa. Monikäyttöosan ja suojeluosan käyttöä olisi silloin myös helpompi nivota yhteen ja ne muodostaisivat yhdessä riittävän laajan luontoalueen kasvavan kaupungin asukkaiden virkistystarpeisiin.

Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys

Jari-Petteri Suutari

Kalle Hellström

Varapuheenjohtaja

Hallituksen jäsen